

CUPRINS

1. Noțiunea, clasificarea și izvoarele obligațiilor.....	11
1.1. Noțiunea de obligație.....	11
1.2. Clasificarea obligațiilor.....	12
1.2.1. Clasificarea obligațiilor după izvoare.....	12
1.2.2. Clasificarea obligațiilor după obiectul lor.....	13
1.2.3. Clasificarea obligațiilor după opozabilitatea lor.....	14
1.2.4. Clasificarea obligațiilor după sancțiunea lor.....	16
1.2.5. Clasificarea obligațiilor după raportul cu modalitățile..	16
1.3. Izvoarele obligațiilor.....	17
2. Faptul juridic licit.....	19
2.1. Noțiunea și reglementarea legală.....	19
2.2. Gestiunea intereselor altei persoane.....	19
2.2.1. Definiție.....	19
2.2.2. Condițiile gestiunii de afaceri.....	20
2.2.3. Capacitatea părților.....	21
2.2.4. Efectele gestiunii de afaceri.....	21
2.2.5. Proba gestiunii intereselor altei persoane.....	22
2.3. Plata lucrului nedatorat.....	22
2.3.1. Definiție.....	22
2.3.2. Reglementare legală.....	23
2.3.3. Condițiile plății nedatorate.....	23
2.3.4. Efectele plății nedatorate.....	23
2.3.5. Obligațiile solventului.....	24
2.3.6. Persoanele care pot să ceară restituirea.....	24
2.3.7. Acțiunea în restituire.....	24
2.3.8. Cazurile în care nu există obligația de restituire a plății nedatorate.....	25
2.4. Îmbogățirea fără justă cauză.....	25
2.4.1. Definiție.....	25
2.4.2. Reglementarea legală.....	25

2.4.3. Condițiile cerute pentru intentarea acțiunii în restituire	26
2.4.4. Efectele îmbogățirii fără justă cauză.....	27
2.4.5. Prescripția acțiunii în restituire.....	27
3. Răspunderea civilă delictuală.....	28
3.1. Responsabilitate și răspundere juridică.....	28
3.2. Sediul materiei și noțiunea de răspundere civilă delictuală....	34
3.3. Natura juridică și funcțiile răspunderii civile delictuale.....	35
3.4. Condițiile generale ale răspunderii civile delictuale.....	37
3.4.1. Prejudiciul.....	38
3.4.2. Fapta ilicită.....	43
3.4.3. Raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu	45
3.4.4. Vinovăția persoanei care a produs prejudiciul.....	46
3.4.5. Capacitatea delictuală.....	48
3.5. Răspunderea civilă delictuală și răspunderea penală.....	49
3.6. Răspunderea civilă delictuală și răspunderea civilă contractuală	53
4. Răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie.....	57
4.1. Noțiunea de răspundere civilă.....	57
4.2. Reglementarea legală a răspunderii civile delictuale.....	57
4.3. Natura juridică a răspunderii civile delictuale.....	58
4.4. Felurile răspunderii civile delictuale.....	58
4.5. Răspunderea pentru fapta proprie.....	59
4.5.1. Reglementarea legală.....	59
4.5.2. Condițiile generale ale răspunderii pentru fapta proprie.....	59
4.6. Prejudiciul.....	60
4.6.1. Noțiunea de prejudiciu.....	60
4.6.2. Clasificarea prejudiciului.....	60
4.6.3. Condițiile reparării prejudiciului.....	61
4.6.4. Principiile reparării prejudiciului.....	63
4.7. Fapta ilicită.....	66
4.7.1. Definiție.....	66
4.7.2. Trăsăturile caracteristice ale faptei ilicite.....	67
4.7.3. Clauzele care înlătură caracterul ilicit al faptei.....	67
4.8. Raportul de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu.....	70
4.9. Vinovăția.....	71
4.9.1. Noțiune.....	71
4.9.2. Structura vinovăției.....	72
4.9.3. Formele vinovăției.....	72

4.9.4. Cauzele care înlătură vinovăția.....	72
4.9.5. Capacitatea delictuală.....	73
4.9.6. Proba condițiilor răspunderii civile delictuale.....	73
4.10. Răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie a persoanei juridice.....	74
5. Răspunderea pentru fapta altei persoane.....	75
5.1. Răspunderea părinților pentru fapta copiilor lor minori.....	76
5.1.1. Sediul materiei.....	76
5.1.2. Fundamentul răspunderii.....	76
5.1.3. Domeniul de aplicație al art.1000.....	77
5.1.4. Condițiile răspunderii.....	77
5.1.5. Înlăturarea prezumțiilor răspunderii părinților.....	79
5.1.6. Efectele răspunderii părinților.....	79
5.1.7. Raportul răspunderii părinților cu răspunderea profesorilor ori meșteșugarilor.....	80
5.1.8. Raportul dintre răspunderea părinților și răspunderea comitenților pentru faptele prepușilor.....	80
5.2. Răspunderea institutorilor și artizanilor pentru faptele elevilor și, respectiv, ucenicilor lor.....	81
5.2.1. Domeniul de aplicare al prevederilor legale.....	81
5.2.2. Fundamentarea răspunderii institutorului și meșteșugarului.....	82
5.2.3. Condițiile generale ale răspunderii.....	82
5.2.4. Condiții speciale.....	83
5.2.5. Efectele răspunderii institutorilor ori meșteșugarilor....	83
5.3. Răspunderea comitenților pentru fapta prepușilor.....	84
5.3.1. Domeniul de aplicare.....	85
5.3.2. Condițiile generale ale răspunderii.....	86
5.3.3. Condițiile speciale.....	86
5.3.4. Efectele răspunderii comitentului în raporturile cu victima prejudiciului.....	87
5.3.5. Efectele răspunderii comitentului în raporturile cu prepusul	88
5.3.6. Răspunderea părinților și răspunderea comitenților pentru faptele prepușilor.....	89
6. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de animale, de ruina edificiului și de lucruri în general.....	90
6.1. Răspunderea pentru prejudiciul cauzat de animale.....	90
6.1.1. Temeiul răspunderii.....	90

6.1.2. Domeniul de aplicație.....	90
6.1.3. Fundamentarea răspunderii.....	94
6.1.4. Condițiile răspunderii.....	95
6.1.5. Efectele răspunderii.....	96
6.2. Răspunderea pentru ruina edificiului.....	96
6.2.1. Temeiul răspunderii.....	96
6.2.2. Domeniul de aplicație.....	97
6.2.3. Fundamentarea răspunderii.....	101
6.2.4. Condițiile răspunderii.....	102
6.2.5. Efectele răspunderii.....	103
6.3. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de lucruri în general	103
6.3.1. Temeiul juridic al răspunderii.....	103
6.3.2. Domeniul de aplicație al răspunderii.....	104
6.3.3. Fundamentarea răspunderii.....	109
6.3.4. Condițiile răspunderii.....	110
6.3.5. Efectele răspunderii.....	112
6.3.6. Repararea prejudiciului prin asigurările de răspundere civilă.....	113
6.4. Răspunderea civilă delictuală pentru alte lucruri.....	114
6.4.1. Considerații generale.....	114
6.4.2. Coliziunea de autovehicule.....	114
6.4.3. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de aeronave....	116
6.4.4. Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de navele maritime.....	118
6.4.5. Răspunderea pentru pagubele nucleare.....	119
7. Obligațiile complexe.....	121
7.1. Noțiuni.....	121
7.2. Obligațiile cu pluralitate de subiecte.....	122
7.3. Obligațiile complexe cu pluralitate de obiecte.....	128
7.4. Obligațiile afectate de modalități.....	131
8. Executarea obligațiilor.....	138
A. Executarea directă a obligațiilor (executarea în natură).....	138
8.1. Plata.....	138
8.2. Oferta reală urmată de consemnațiune.....	143
8.3. Executarea silită în natură a obligațiilor.....	144
B. Executarea indirectă a obligațiilor (executarea prin echivalent)	145
8.4. Noțiuni.....	145

8.5. Categoriile de despăgubiri.....	145
8.6. Natura juridică a executării indirecte a obligațiilor.....	146
8.7. Condițiile răspunderii contractuale.....	146
8.8. Condițiile acordării de despăgubiri.....	146
9. Garantarea obligațiilor.....	151
9.1. Considerații generale.....	151
9.1.1. Noțiune și importanță.....	151
9.1.2. Clasificarea garanțiilor.....	153
9.2. Garanțiile personale, fidejusiunea sau cautiunea.....	154
9.2.1. Noțiune, temei legal și clasificare.....	154
9.2.2. Caractere juridice.....	155
9.2.3. Condițiile cerute a fi îndeplinite în persoana fidejursorului	156
9.2.4. Aplicațiile fidejusiunii.....	157
9.2.5. Efectele fidejusiunii.....	158
9.3. Garanțiile reale imperfecte.....	164
9.3.1. Dreptul de retenție.....	164
9.4. Gajul (amanetul).....	168
9.4.1. Noțiune și temei juridic.....	168
9.4.2. Obiectul gajului.....	170
9.4.3. Formele gajului.....	170
9.4.4. Constituirea gajului.....	171
9.4.5. Caractere juridice.....	172
9.4.6. Efectele gajului.....	173
9.4.7. Stingerea gajului.....	174
9.4.8. Gajul legal instituit prin Legea nr. 22/1969.....	175
9.4.9. Gajul fără deposedare instituit de Legea nr. 99/1999...	178
9.5. Ipoteca.....	184
9.5.1. Noțiune și temei juridic.....	184
9.5.2. Caractere juridice.....	184
9.5.3. Formele ipotecii.....	186
9.6. Publicitatea ipotecii.....	192
9.6.1. Noțiune, formalități și efecte.....	192
9.6.2. Producerea ipotecii.....	194
9.7. Efectele ipotecii.....	195
9.8. Stingerea ipotecii.....	197
10. Stingerea obligațiilor.....	199
10.1. Compensația.....	200

10.1.1. Definiție și reglementare.....	200
10.1.2. Domeniul de aplicare.....	200
10.1.3. Felurile compensației.....	200
10.1.4. Efectele compensației.....	201
10.2. Confuziunea.....	202
10.2.1. Definiție.....	202
10.2.2. Domeniul de aplicare.....	202
10.2.3. Efectele confuziunii.....	202
10.3. Darea în plată.....	203
10.3.1. Definiție.....	203
10.4.2. Efectele dării în plată.....	203
10.4. Remiterea de datorie.....	203
10.4.1. Definiție și reglementare.....	203
10.4.2. Condițiile remiterii de datorie.....	204
10.4.3. Proba remiterii de datorie.....	204
10.4.4. Efectele remiterii de datorie.....	204
10.5. Imposibilitatea fortuită de executare.....	204
10.5.1. Definiție și reglementare.....	204
10.5.2. Domeniul de aplicare.....	205
10.5.3. Efectele imposibilității fortuite de exercitare.....	205

© Editura Fundației *România de Mâine*, 2008
Editură acreditată de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului
prin Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Obligații: responsabilitatea / Gheorghe Babonea, Nicolae Pușcaș, Mariana Rudăreanu, Nicu Vintilă. - București; Editura Fundației *România de Mâine*, 2008

ISBN 978-973-163-253-7

I. Babonea, Gheorghe

II. Pușcaș, Nicolae

III. Rudăreanu, Mariana

IV. Vintilă, Nicu

347.51(075.8)

347.41(075.8)

Reproducerea integrală sau fragmentară, prin orice formă și prin orice mijloace tehnice, este strict interzisă și se pedepsește conform legii.

*Răspunderea pentru conținutul și originalitatea textului revine
exclusiv autorului/autorilor.*

Redactor: Mihaela N. ȘTEFAN

Tehnoredactor: Marcela OLARU

Coperta: Magdalena ILIE

Bun de tipar: 23.07.2008; Coli tipar: 13

Format: 16/61×86

Editura Fundației *România de Mâine*
Bulevardul Timișoara nr.58, București, Sector 6
Tel./Fax: 021/444.20.91; www.spiruharet.ro
e-mail: contact@edituraromaniademaine.ro